



תוכנית במ"ה
הורים שותפים לדרך



אסיפת הורים מיטבית

מפגש הכנה למחנכים בחמ"ד

לקראת אסיפות ההורים

ברכה עינת ועדי צוברי, מדריכות במ"ה, תשפ"ג

האתגר:



7 - 10 דקות.

**זה מרחב הזמן שיש לרובנו במפגש
עם ההורים ביום ההורים.**

מה לעשות, כדי שהם יהיו במיטב?

אז את מי בכלל צריך להכין???



הכנה מיטבית

ההכנה מתחלקת ל 4 חלקים:

- ❖ הכנה של המחנך/ת
- ❖ הכנת התלמיד
- ❖ הכנה של המורים המקצועיים.
- ❖ הכנת ההורים

איך מורה מתכונן לאסיפת הורים?

לומד קטע חסידי קצר..

'אסתירה פני מהם אראה מה אחריתם כי דור תהפכת המה בנים לא אמן במ'.
יש לומר בדרך רמז לטובה 'אסתירה פני מהם' לבלי להסתכל בחטאים שלהם,
כענין שנאמר 'לא הביט עון ביעקב ולא ראה עמל בישראל'. ולמה, יען כי
'אראה מה אחריתם' כעניין שאמר אאמו"ר דצוק"ל על הפיוט צופה
ומביט עד סוף כל הדורות, שהקב"ה צופה ומביט על ישראל מה שעתידין סוף
כל סוף להיות טובים עכ"ל. זהו שאמר דוד 'כי דור תהפכת המה' כי ראויים
ומיועדים הם להתהפך כרגע מרע לטוב. וכל זה, יען כי 'בנים לא אמן במ' כיון
שאין להם אמונה בעצמם לסמוך בדעתם על כעל אמת מוחלטת, ועל ידי זה
יכולים להתהפך ולשוב לאורח מישור, לא כדרך מי שמאמין בעצמו בשכלו
והבנתו וקשה לו לשנות דרכו ורגילותו. (ישא ברכה דברים עמ' קעט)

הכנת המחנך

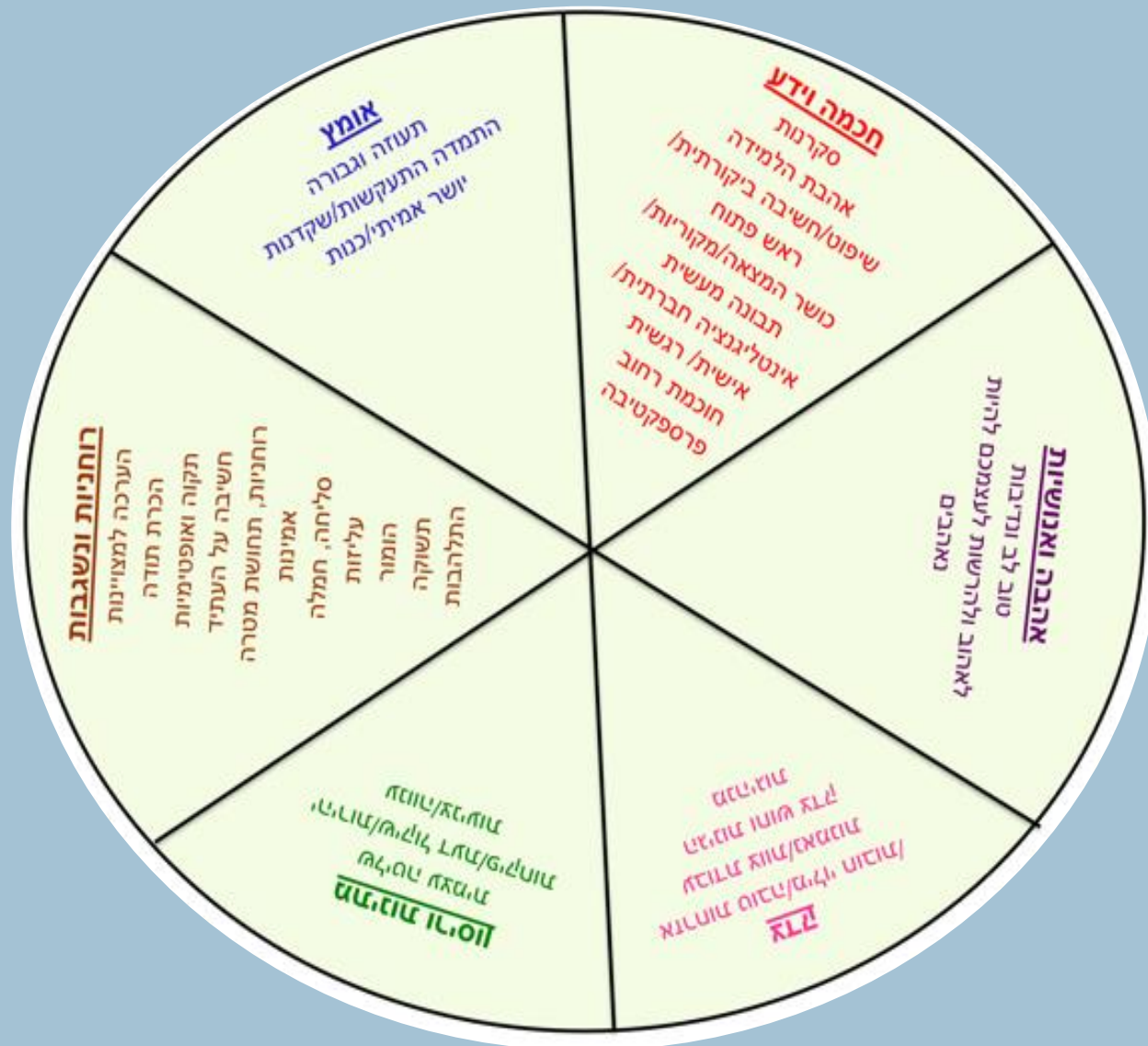
כדי למצות את הזמן הקצר, צריך לתכלל מראש את כל הנתונים, ולהחליט במה אני רוצה להתרכז.

איסוף המידע הוא חלק מהותי בהכנה לאסיפת ההורים

מהם הנתונים הרלבנטיים?

- הנתונים הלימודיים (כולל חוזקות, קשיים, לקויות למידה, מסלולים מיוחדים, התאמות וכדומה)
- הנתונים החברתיים/תורניים
- חשוב על ארוע או סיפור שמספר את הסיפור של הילד, את החוזקות שלו
- המטרה שלי כמחנך/ת היא – שההורה ייצא מעודד ביחס לילד שלו, כדי שיוכל
- להמשיך הלאה את העידוד לילדו. רק הורה מעודד יוכל לעודד!

החוזקות לפי סליגמן





**אנחנו יכולים לצמוח רק מהחוזקות שלנו,
לא מהחולשות,
ולכן כ"כ חשוב להדגיש אותם!**

ריכוז המידע על ידי המחנך מצוות החינוכי

יש לבקש מהמורים המקצועיים, שיכתבו

✓ הערות משמעותיות לגבי התלמיד

✓ חוזקות מיוחדות של כל תלמיד

✓ אתגרים

✓ אירועים / סיפורים, מהם אפשר ללמוד על הכוחות של

התלמיד/ה.

איסוף מידע מהצוות המקצועי לקראת יום ההורים

טיפ: כדאי לעשות שאלון קצר בגוגל פורמס.



Tip!

התשובות מיידיות, ומגיעות במרוכז.



איסוף מידע לקראת פדגוגית, ט4

מורים ומורות יקרים. אשמח שתמלאו את הידוע לכם עד כה.

התייחסו ל: נוכחות, הבנת החומר, ציון אם יש, מצב ריגשי אם ידוע לכם וכמובן הוסיפו כמיטב הבנתכם.

תלמידה שיש לה פטור מהשיעור – אנא ציינו זאת.

תלמידה שלא לומדת אצלכם מסיבה אחרת (מסלול נך וכד') – דלגו עליה.

אם יש מישהי שחשוב לכם במיוחד שנתייחס אליה בישיבה – אנא ציינו זו.

המון המון תודה. זה משמעותי מאוד!

שם ומה אני מלמד/ת? *

התשובה שלך

מחשבות על הכיתה באופן כללי...

התשובה שלך

רעות אברהם

התשובה שלך

טל אופיר

התשובה שלך

עדי אלון

דוגמה לטבלה של המחנך בהכנה לפני יום ההורים

שם התלמידה	החוזקות	נקודה לשיפור/אתגר	סיפור/אירוע על הילד, שיש בו חוזקה של הילד	הערות ומשימות
	חריפה, שואלת שאלות מדויקות, קשובה מאוד, מגישה מטלות בזמן	לעיתים לא סבלנית בכיתה לתשובות של חברותיה. מאחרת מדי פעם.	בטיול בתחילת השנה עזרה לנופר ללכת במהלך כל המסלול. הכינה לכולן תה בלילה.	לבדוק אפשרות דרך הרכזת הפדגוגית לקורס במחשבים באוניברסיטה הפתוחה
	חברותית, שמחה, בקשר טוב עם חברותיה. כשהיא קשובה, היא מבינה את הנלמד.	לא מפסיקה לפטפט ולהפריע להתנהלות השיעור. ללא ציוד. לא כותבת כלום בשיעור. נעדרת לא מעט, לא מגישה מטלות בזמן.	התנדבה להתקשר לאחת התלמידות הפחות מקובלות כשהיתה חולה. בשבת האולפנה היו סביבה הרבה חברות, והיא ארגנה את זמירות שבת.	לבדוק מול היועצת / רכזת לקויות למידה, האם כדאי לעשות אבחון.

לא רק המה אלא יותר האיך..

טכניקות להקשבה פעילה סיכום



סיכום

המטרה
לרכז, להדגיש רעיונות
עיקריים

דרך הפעולה
נסח מחדש את העיקר –
רעיונות ורגשות

"נראה לי שאלו הדברים
העיקריים שהבעת עכשיו."

"האם הבנתי נכון, אתה
מרגיש..."



שיקוף

המטרה
להביע הקשבה
והבנה, להביע הבנת
רגשות

דרך הפעולה
נסח בצורה אחרת
את רגשותיו
העיקריים

"אתה מרגיש ש..."

"זה הכעיס אותך מאוד /
זה שימח אותך מאוד"



ניסוח מחדש

המטרה
להביע הקשבה והבנה,
להראות לדובר שהבנת
את העובדות

דרך הפעולה
נסח מחדש את הרעיונות
הבסיסיים עם דגש על
העובדות

"האם הבנתי נכון, הרעיון שלך
הוא..."
"במילים אחרות, ההחלטה
שלך היא..."



עידוד

המטרה
להביע עניין ולעודד המשך
דיבור

דרך הפעולה
אל תסכים, אל תתנגד,
שמור על טון חיובי, דבר
במילים לא מתחייבות

"אני מבין"

"זה מעניין"

הכנת ההורה והתלמיד

כשבועיים לפני יום ההורים, יש מקום לשלוח להורים דף מעוצב עם כמה שאלות, כדי שיבואו מכווננים למפגש, או שאלון קצר בגוגל פורמס.

כך גם עם התלמידים...

דף לשיתוף הורה – מחנך לפני יום הורים

הורים יקרים,

בטרם כניסתכם למפגש קצר עם המחנך/ת, אנא מלא את הדף הבא:

- מהו המקצוע שהילד/ה שלך אוהב/ת ללמוד?
- משהו שהפתיע אותי ביחס לילד/ה שלי השנה?
- מהן, לדעתך, החוזקות המשמעותיות של הילד/ה שלך?
- מהן, לדעתך, האתגר שלו/ה במחצית זו?
- כיצד בית הספר יכול לעזור לו/ה באתגר זה?
- משהו שהייתי רוצה לומר למורה...

דף לשיתוף מחנך/ת – תלמיד/ה לקראת יום ההורים

1. משהו טוב שאני יכול להגיד על עצמי במחצית הזו

2. משהו שהפתיע אותי לטובה לגבי עצמי / בית הספר / החברים / המורים במחצית זו?

3. מה מאתגר אותי/ קשה לי במחצית הזו?

4. איזו עזרה אני צריך כדי להצליח באתגר זה?

5. משהו שאני רוצה לומר לך, המורה...

ברוכים הבאים אנו מזמינים אתכם לחשיבה משותפת בזמן ההמתנה

איפה אתה רואה את עצמך,
האם אתה משחק בהגנה או בהתקפה?

איזה תפקיד אתה משחק כיום?

- חלוץ
- בלם
- מגן
- קשר
- שוער
- על הספסל
- מאמן
- יושב ביציע

מה החלום שלך, איזה תפקיד אתה רוצה?

- חלוץ
- בלם
- מגן
- קשר
- שוער
- על הספסל
- מאמן
- יושב ביציע

איך אפשר לסייע לך בהגשמת החלום?

ומה בערב עצמו?

לאחר שעשינו הכנה משמעותית, זה הזמן להראות את
הנתונים לגבי התלמיד/ה.

לחשוב ביחד עם ההורה – איפה החוזקות של
התלמיד? מהם האתגרים? מה יכול לעזור לילד/ה
בבית ובביה"ס כדי להצליח בהתמודדות עם האתגרים.
איך החוזקות של הילד/ה יכולות לסייע לו בתהליך?

היזכרו במצב בו הייתם זקוקים לעידוד וקיבלתם אותו.

היזכרו במצב בו הייתם זקוקים לעידוד ולא קבלתם אותו.

מה חשבתם בכל אחד מהמקרים? מה הרגשתם?

מיהו עבורכם אדם מעודד, שאתם רוצים לפנות אליו ברגעי קושי?

מה מאפיין אותו?

מה הייתם רוצים לאמץ מדרך ההתנהלות שלו, כדי שתהיו דמות מעודדת עבור ילדכם / תלמידכם?

עידוד הוא כל מה שמעלה את ערך האדם בעיני עצמו, וגורם לו לחוש בעל יכולת.

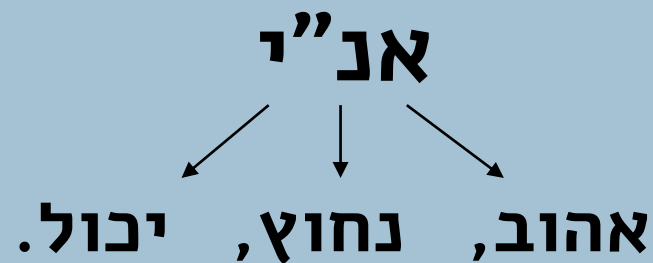
כל מטרתנו בעידוד היא להעצים את תחושת הערך של הילד. באמצעות העידוד משקף המורה להורה, ואח"כ ההורה לילדו, שיש לו כוחות ויכולות.

העידוד נחוץ תמיד, והוא הכרחי בכל תהליך שינוי, כי רק אדם מעודד פנוי לצמוח, לשפר, להתפתח. אדם שאינו מעודד עסוק בכאב שלו.

העידוד חיוני במיוחד בשעות הקשות ובמצבים הפחות נעימים.



תחושת שייכות מבוססת על שלושה דברים:



העלאת תחושת הערך והמסוגלות מייצרת שייכות

יותר גבוהה.



ילד שחוזה כישלון, התאכזב או אכזב, זקוק מאוד לעידוד!
ילד מעודד הוא ילד שמאמין בעצמו, לכן הוא ניגש בביטחון
למשימות, ובד"כ מצליח בהן.

מעגל הא' של המעודדים:

אומץ – לנסות ולהתנסות. ושוב לנסות אחרי כישלון
(עידוד = encouragement)

אמונה – בעצמי ובזולת

אופטימיות – אם לא אצליח הפעם, אצליח בפעם הבאה

אקטיביות – אני יכול ואני עושה!



מחקרה של דאקוורת (2004)

הראה, שאנשים בעלי תכונת ה"גריט", שילוב של להט, נחישות, התמדה, תקווה ואופטימיות, כמו גם "האימון המכוון", תרגול עם מטרות קטנות, מביאים להישגים הגבוהים ביותר. תכונות האופי הנ"ל מאפיינות את המצליחים, ולא דווקא האינטלגנציה שלהם.

(ילד מעודד = ילד מצליח)





ילד שאינו מעודד חווה בעוצמה את מעגל הפ':

פחד – מחוויית הכישלון, מתגובת הסביבה.

**פקפוק – ביכולת שלי, בתמיכה שאני עשוי לקבל
מהזולת**

פסימיות – טוב לא יהיה פה..

פסיביות – מוטב לא לעשות, לא להסתכן.



ההורים הם מעגל העידוד הזמין והחשוב עבור הילד!

חבריו עדיין אינם מיומנים בעידוד, ולכן הם אינם מסוגלים לרוב לעודד באופן יעיל.

לעודד את הילד זו בחירה של הורה חושב, מודע ויוזם.

"אי אפשר לבנות על חולשה. רק על חוזק"

(דרייקוס וסולץ, מתוך: "ילדים: האתגר")

מה ההבדל בין שבח לבין עידוד?

שבח	עידוד
תקשורת אל הילד, משמרת היררכיה. מי שמוצב בדרג הגבוה מחליט אם, מתי וכיצד ישבח את המדורג נמוך ממנו.	תקשורת עם הילד. ההורה חולק עם הילד את תחושותיו במטרה לשקף לילד את הכוחות שלו ולסייע לו לפתח דימוי עצמי חיובי. ("אני ראיתי, שאתה תרגלת הרבה שעות לפני הבחינה במתמטיקה, ולא התייאשת כשלא הצלחת לפתור כמה תרגילים").
המיקוד הוא בתוצר , בציון, בתוצאה "כל הכבוד, קיבלת מאה!" "את ממש גאון!"	המיקוד הוא בעשייה . ההורה מתאר את התהליך והכוונה. "נעים לראות אתכם משחקים ביחד"
מתייחס לעבר	תמריץ לעתיד

מה ההבדל בין שבח לבין עידוד?

עידוד	שבח
ניתן גם כשיש קושי או כישלון (שפת העידוד משפרת את ההרגשה ומפיחה אומץ לב)	ניתן על הצלחות ("ואם לא אצליח בפעם הבאה, יתאכזבו ממני?" וכיצד לשבח במקרה של חוסר הצלחה?)
קונקרטיות ("את זוכרת בע"פ המון פרטים, ומביאה אותם בסדר לוגי כשאת מדברת", "אהבתי את הפרפר הורוד שציירת ואת השמש, כשהיא צבועה בכתום ובצהוב.")	כללי יותר ("אתה שר מדהים", "את רוקדת נפלא!", "אתה צייר מדהים")
מחזק כוחות ויכולות, מחבר את האדם לכוחות שלו. מפתח מאגר עידוד פנימי יציב, המאפשר לילד לעודד את עצמו. ("אני יכול, כבר התמודדתי בעבר עם אותו האתגר והצלחתי.")	יוצר תלות, תחושת ערך "מתנדנדת". לחץ וציפיה מתמדת – "האם אקבל שבחים?" מייצר תחרותיות.
מעורר אמון ומאפשר הפנמה	לא תמיד מעורר אמון, וילדים נוטים לראות בכך הגזמה

עקרונות מנחים לעידוד

1. התייחסות לקושי מתוך **הבנה ואמפטיה**. "זה בטח היה מאכזב לקבל כזה ציון, אחרי שהתאמצת כ"כ."
2. הגדרת מטרות קצרות טווח – כדי לחוות הצלחות
3. בלי "אבל", "חבל". (**ביקורת מוחקת הכל**).
4. מעבר מתקשורת "אל" לתקשורת "עם": (איזו ילדה מדהימה את! (שבח), עזרת לחברה שלך ללמוד למבחן, והרגעת אותה שלא תהיה בלחץ. ממש עזרת לה!" (עידוד) – **מעבר משבח לעידוד**.
5. הדגשת החיובי. התייחסות אל הכוחות והיכולות.
6. הדגשת ההשקעה והמאמץ
7. ויתור על השוואה לאחים / לחברים.
8. העברת האחריות לילד.
9. השוואה רק להישגיו של הילד.
10. התייחסות קונקרטית למקרה ספציפי ואותנטי.



אבינועם הרש | מחנך, מנחה סדנאות למורים ומרצה על אתגרי גיל ההתבגרות

אספת הורים – הסיפור האמיתי

לפעמים הסיפור גדול הרבה יותר מסקירת ציונים
ומדיווח יבש על המצב הלימודי של הילד



מחר אספת הורים.

לפני שלוש שנים ישבתי מול אם של אחד מהתלמידים החלשים שלי, אם קשת יום במשפחה חד הורית. היא נרשמה לסוף התור, וראיתי לפי העיניים האדומות שלה שהיא גמורה לגמרי וכבר אין לה כוח - כי הכרתי קצת את המאבקים היומיומיים שהאישה הזאת עוברת.

היא מתיישבת מולי ופולטת אנחה, ואני חושב לעצמי:

בחייאת, מה אני אמור להגיד לה עכשיו? כמה שהילד שלה מפריע בשיעור? ותכל'ס, קחו כל ילד שיעבור וייחשף למקרים ולבעיות שהילד הזה עבר - גם הוא היה מתפרק לאלף חתיכות, ואני מסתכל על הציונים ועל הנכשלים ועל המרקרים האדומים, והאימא הזאת מסתכלת עליי במבט מתחנן שכמו אומר לי:

היה לי יום קשה מאוד היום, בוא ותנסה בכל זאת לנחם אותי באיזה משהו קטן וטוב שיהיה לי כאוויר לנשימה.

ובאותו רגע הרגשתי שלפעמים הסיפור הזה של אספת ההורים הוא גדול הרבה יותר מסקירת ציונים ומדיווח יבש על המצב הלימודי של הילד. לפעמים הסיפור הוא בכלל אימא סחוטה וגמורה שיושבת לפניך, ובכל העולם הזה, בשעה הזאת, רק אתה, המחנך, יכול להחיות אותה עכשיו עם כמה דברי עידוד ושבח על הילד שלה.

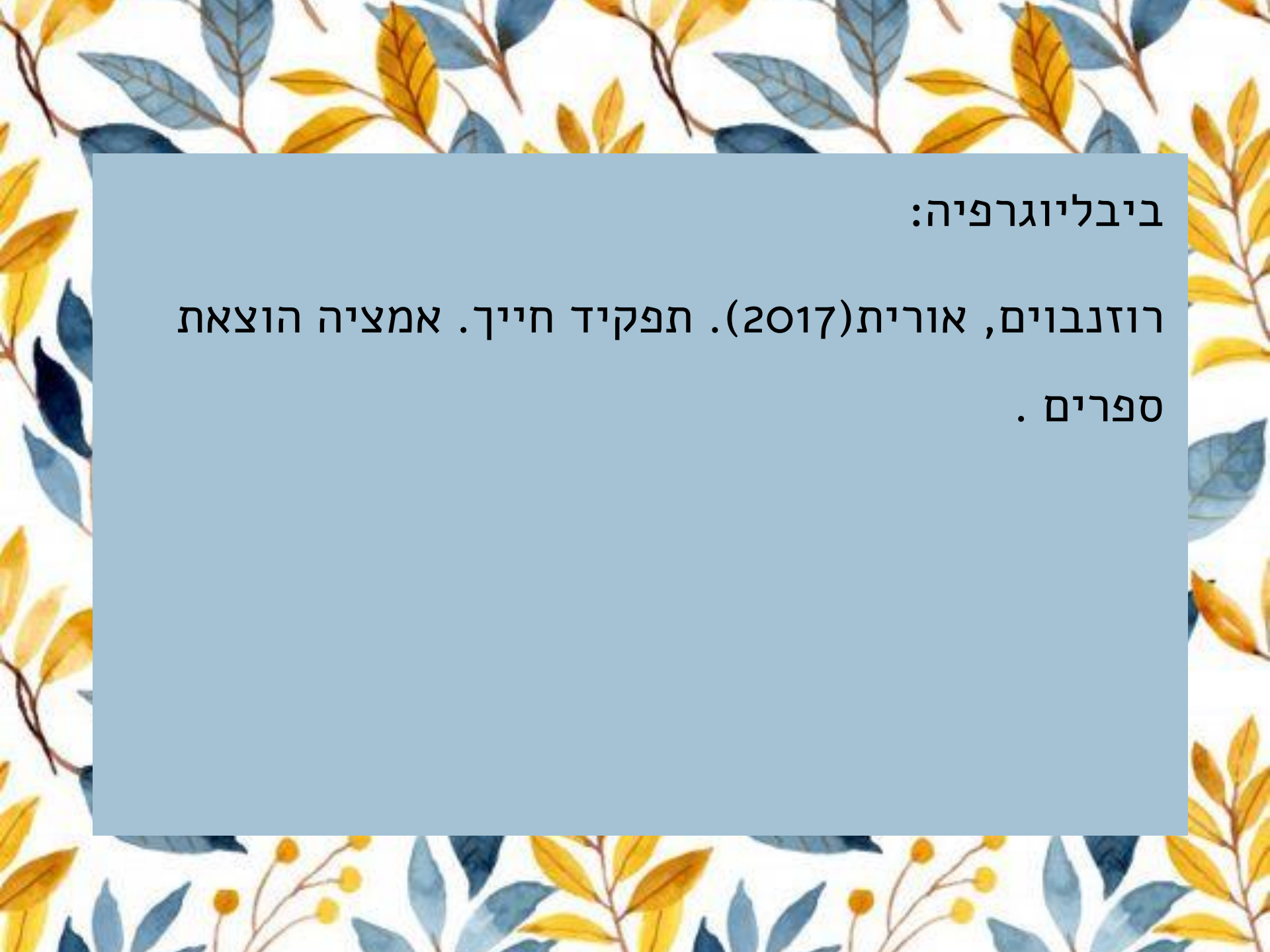
"תראי, התחלתי, והיא נדרכה כולה, "אנחנו מכירים את הקשיים והמורכבויות, אבל אין לי בכל הכיתה עוד ילד שכל כך אוהב את אימא שלו כמו שהבן שלך אוהב אותך. כשהוצאתי אותו היום מחוץ לשיעור, לא היה אכפת לו כלום - המנהלת, שלא יהיה לו מגרש, שום דבר. רק כשאמרתי לו שאדווה לך הערב על ההתנהגות שלו, הוא פתאום הסתכל עליי ברצינות עם דמעות ואמר לי: 'בבקשה, המורה, אל תערב את אימא שלי. לא רוצה לצער אותה. תן לי עוד הזדמנות'. יש לי תלמידים של מאיות ותשיעיות שלא סופרים את ההורים שלהם. זכית בבן אוהב שמעריך אותך. זו מתנה ענקית!"

משסיימתי, והסתכלתי עליה, ניצוץ מחודש נדלק בעיניים שלה, הגוף שלה התמתח והראש הזדקף, והיא קראה לבן שלה שייכנס ונתנה לו נשיקה וחיבוק גדול, ואחר כך חזרה לרגע לכיתה ואמרה לי בשקט:

'שתדע שכבר לא ידעתי בשביל מה אני צריכה מחר לקום בבוקר... תודה רבה!'

ובסיום הפגישה עם אותה האם חשבת:

כמה עוצמה וכוח יש למחנכים ולמורים, שמסוגלים, במשפט אחד, להפיח מחדש חיים באימהות עייפות ולהזכיר להן מדוע העולם צריך אותן כדי שירצו לקום מחר לבוקר חדש.



ביבליוגרפיה:

רוזנבוים, אורית(2017). תפקיד חיך. אמציה הוצאת
ספרים .